

DBK-DBKZN6.072.17.2020.AM

Warszawa, 20 kwietnia 2020 r.

Do druku nr 327**Pan Dariusz Salamończyk****Zastępca Szefa****Kancelarii Sejmu***Szanowny Panie Ministrze,*

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 kwietnia 2020 r. (znak SPS-WP-173-69/20) przekazujące projekt ustawy o zmianie ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego praw człowieka i obywatela oraz niektórych innych ustaw (dalej: „Projekt”), przekazuję poniższą opinię. Przygotowana została ona w zakresie właściwości wynikającej z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Zgodnie z art. 15 zzz² Projektu, w czasie ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, do odwołania tego stanu, bank nie może żądać od kredytobiorcy, będącego przedsiębiorcą, dodatkowych zabezpieczeń udzielonych przez ten bank kredytów lub pożyczek.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy Prawo bankowe (dalej: „pr. bank.”) bank zobowiązany jest do uzależnienia udzielenia kredytu od zdolności kredytobiorcy do jego spłaty w terminach określonych w umowie. Jednocześnie, jak stanowi art. 70 ust. 2 pr. bank., bank może udzielić kredytu podmiotowi niemającemu zdolności kredytowej, jeżeli spełni on warunki dotyczące m.in. zabezpieczenia spłaty kredytu.

Ustanowienie takiego zabezpieczenia stanowi zatem dla przedsiębiorcy niemającego zdolności kredytowej albo nowoutworzonego szansę, a nie przeszkodę do uzyskania finansowania. Bez ustanowienia zabezpieczenia tacy przedsiębiorcy w ogóle nie mieliby prawnej możliwości uzyskania kredytu. Bank ma także obowiązek monitorowania sytuacji finansowej i gospodarczej dłużnika oraz wykorzystania i spłaty kredytu przez cały czas obowiązywania umowy kredytu. Bank ma zatem obowiązek badać, czy kredytobiorca po otrzymaniu kredytu, w całym okresie trwania umowy kredytowej, nie utracił zdolności kredytowej lub czy jego zdolność do spłaty kredytu nie jest zagrożona. Ustanowienie zabezpieczenia kredytu jest więc ważnym elementem finansowania przedsiębiorców i bezpieczeństwa działalności banku, a co za tym idzie, jego klientów i rynku finansowego.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pr. bank. w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej, w terminie 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - w terminie 7 dni.

Przyjęcie przepisu w kształcie przedłożonym w Projekcie może w praktyce pogorszyć sytuację kredytobiorcy. Nie mogą uzyskać odpowiednich zabezpieczeń, bank może nie być skłonny (ani uprawniony, zgodnie z obowiązującymi regulacjami ostrożnościowymi) do utrzymania lub przedłużenia finansowania na rzecz przedsiębiorcy. W przypadku trwających umów kredytowych, proponowany przepis może utrudnić utrzymanie i stosowanie mechanizmów zabezpieczeń odnawianych, zastępowanych, o zmiennym składzie, o zmiennej wysokości (np. zapasy, należności, itp.) bądź rodzić wątpliwości w zakresie zabezpieczeń będących w trakcie ustanawiania (hipoteki, zastawy, etc.).

Przepis odnosi się także do pożyczek, do których tylko częściowo odnoszą się przepisy ustawy Prawo bankowe. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 721 ustawy Kodeks cywilny, dający pożyczkę może odstąpić od umowy i odmówić wydania przedmiotu pożyczki, jeżeli zwrot pożyczki jest wątpliwy z powodu złego stanu majątkowego drugiej strony. Wbrew intencjom projektodawcy, opiniowana regulacja może wpłynąć niekorzystnie także na sytuację pożyczkobiorców.

2 powyższych,

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Jacek Jastrzębski